

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número.	5 céntims.	Un any de subscripció. . .	2'50 pessetas.
Deu números.. . . .	30 »	Deu subscripcions anyals. 13	»

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
 Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

Massa llum y poca forsa

V.

Una de las senyals mes clàres de nostra feblesa de voluntat es voler assolir las coses sens espera, ràpidament. En el terrenu polítich se vol arretglar ab una ley, ab un aranzel, ab un monopoli, ab un dictador, á colps de sabre atropellanho tot. En lo terrenu del negoci, ab la bolsa, ab la rifa, ab un casament ventatjós. Sempre la debilitat sens fé en las propias forsas, fugint la lluyta constant, sens fé en el sofriment y en el treball.

Aixis son també 'ls desitjos de las criaturas, tot ho volen de cop y volta.

Demandar, plorar y rabetas; aquesta es la vida dels homes debils.

En aquesta darrera afirmació veureu lo que son tots los que demanan empleos, favor, tots los qui oprimits no reaccionan, tots los que critican ó desesperan.

Dintre las familias, per la debilitat dels pares los fills governan, y entre la cobardia dels pares y l'emor als fills no's trova mes solució que 'l col·legi.

Las ideas socials que s'escampan en diaris y en discursos duhen lo sagell de la mateixa feblesa. Adular las masses, perque fan por, no per qué valguin mes, sino perque son el número.

Allá hont falta la forsa de la energia, la verdadera forsa, domina la forsa de la massa y la forsa del número; forsa destructora que segons ley de Deu ha de destruir lo que no té vida.

Lo sol, font d'energia, aixeca las aigües del mar, y omple de vapors la volta blava; mes tart la debilitat s'apodera dels nuvols, neix la discordia, rabetas de llamps y trons... y cau estimbassada la massa d'aigua sens altra forsa que la suma de millions de gotas, suma de moléculas, massa.

En lo bosch verge cau una aglá en terra, cápsula plena de vida, concentració d'esforsos invisibles, idea fonamental de tot un poema. La aglá forga ab sa arreleta cap sota terra, y ab sa plómula cap amunt; nodreix de son propi capdal los primers temps del nou arbre, y assimilantse anys tras any substancias del terror, suchs que Pujan y baixan, y dels que'n tria quelcom de bó, y substancias del aire, y llum y calor del

sol ab son fullam, que pastura en la atmósfera movedissa, com lo filosof pastura ideas en la atmósfera social, arriba a formar la inmensa mole de un roure, plé de forsa, d' energia, de vida, capassa d' aixecar en l' aire cents quintars de fusta y fullas, que oblidats de las lleys de la massa, de la gravetat y de la descomposició, forman un ser únich, un individuo, arrelat fortament en la mare terra, fonamentat solidament pera resistir bufanets y tempestas, nodrint milions de fullas que s' engronxan festivas y que son la delicia de las aus dels contorns. Refà sas arrels y sas branques trencadas, goreix sas nafres ab sang de vida, dona fruits que copsan sa energia sobrera. ¡Que 'n sab pocas de cosas lo roure, pro que 'n te de forsa y de voluntat de creixer! No més sab lo que li convé...

Pró vé un dia que per sota terra tasta sahors mal sanas, ó ha criat á sa sombra insectes de mala mena, hi ha branques que s' assecan ó 's corcan; lo podador li talla brancatje pera rejuenir-lo, mes ¡ay! sa vida es escassa, y no guareix ja las feridas; la mort comensa ab l' imperi de mils sers rosegadors que 'l buidan; son nascuts en sas propias entranyas; la massa 's fa sentir d' any en any; ja no es un pensament y una forsa que dominan, es lo sufragi de mils sers y mils moléculas pesantas que s' apoderan d' ell, y cada un tira per sa banda; una ventada l' esqueixa y per terra jau una massa de brancatje que 'ls corchs, las formigas, l' ayre y tota mena de microbis y molsas lo convertirán en pols y en gasos disgregats.

Quelcom pel istil es la vida de l' home. La forsa de la vida ens fa creixer: la forsa de la voluntat nos enalteix en el mon y 'ns dona benestar y respecte. Quan aquestas mancan comensa la cayguda.

La ciencia creix encare pero 'ls duptes ens corsecan y esterilisan, passém á ser joguina de nostras petites passions y comoditats; la mandra, la vanitat, l' afició al diner enlloch de l' afició al treball nos atueixen, mentres los microbis de tolas las malalties van apoderantse de nostres membres.

No esperéu ni moral, ni materialment reaccions fortas, las febradas indican forsa y vida venen las malalties crónicas en lo cos y en l' esprit, y es que una munió de microbis morals y materials s' apoderan any tras any, que una vida que recula. El final es sabut. Pols som y pols hem de tornar. Una forsa, una vida sumant átomos y ideas, una debilitat y una mort pastura dels dubtes y dels insectes que pulverisan

La vida caracterisada per una fé, per un amor que es forsa, per un propòsit plé de esperansa; la mort caracterisada per una llum plena de sombras y dubtes, per una impotencia engendradora d' odis y envejas, per milers de desitjos sens fermes propòsits.

Quan en la societat s' enlayran los vividors, quan lo nombre d' empleats creix per la fam de sous més que per la fe de un home que 's proposa una gran obra, quant los que pujan no son jutjats pels de baix, ni cridats pels de dalt, sino que ells s' acoblan en remades, en partits, en una mena de societats de auxiliis mútuos pera viure á costa d' altres, ¡ay! llavors veig remats de ratas devastant un edifici, milions de cuchs que las empreneu ab un cos mort. Odis, lluitas, disgregació, llibertat de moléculas que volen sustraures á la lley de vida que las enllassa; la massa ó sia el número y 'l pes reprenent los drets que té á tota unitat que pert la vida.

Diógenes.

La Creu de la vida

Llegenda.

Tot xano, xano, per un camí ple de rochs i amarats pel sol que cremava, anava caminant un pobre pelegrí arrossegant la creu de la vida.

Al arribar la tarde, 's va parar i tot rumiant murmurava: La creu que Deu m' ha dat es ben feixuga. Prou que ho se que sense creu no podem seguir á Jesús, pero tan meteix la meva'm capolla... Bon Deu! no podriau cambiármela!

Ab eixos pensaments se va adormir i tot dormint somiava que estava anegat de llum clara, i que sortintli Jesús li deya:

—Voldrias baratarla per una altra, la teva creu?

—Prou, de bona gana, sóch ja vell i no puc més: xixanta anys ha que la porto aquesta creu i fins i tot l' estimo porque vos me l' haveu dada, pero pesa tant, Senyor...

—Vina fill meu—li digué Jesús.—

I va portarlo á una gruta.

—Aquí tens el magatzem de creus que ab ajuda de una misericordia, ha de obrirvos las portas del cel. Deixeu la vostra i preneu la que volgueu, la que mes vos acomodi.

El pelegrí va entrar. Boy se va espantar al veure tanta creu com carregava sobre la humanitat.

Se la va mirar i remirar, tria d' aquí, deja d' hallá. Tan aviat se las emprovava com la dejava al pilot.

La creu del remordiment, la creu de enveja, la creu de la ingratitude, la creu de la discordia á la familia, la creu de la malaltia, la creu de lo repugnant, la creu de la humillació, la de la calumnia, la de la traició, la del veure sufrir als vostres i altrás i altrás.

I á quiscuna deia:

—No, aquesta, no. I tinc de triar per forsa?

—Sens creu no hi ha corona, li deya Jesús.

Torna el Pelegrí á remirarlas i busca que buscarás, i cap li agradava. Ja comensava á desanimarse quan Jesús li digué senyalant:

—Mira!

I ni ensenyá una del pilot.

Verament va sentir que 'l cor se n' hi anava. Era mes xiqueta i mes bufona.

—Me sembla que portaria aquesta; es un xic feixuga, pero mal que mal... Voleu que la prengui, Senyor?

—La pots pendre, digué Jesús.

Va estirar els brassos pera abraçar-la i al tenirla assobre va fer un crit. Era la seva, la seva mateixa, la que volia deixar porque la trobava pesant...

(Traducció del castellà.)

LO DE SEMPRE

Els quebrats, els fumuts, els perdularis
al Cèssar van voltant,
y ab cara llàstimososa y veu femella
mercés van pidolant.
Ell es fort, el Cèssar que domina;
la multitud d' esclaus
que á sa veu es belluga, creu y vota
als llepas morts de fam;
y es perxó que'l rodeijan, porque buscan
que 'ls fassi candidats.
Miréulos als *valents*, la gent de forsa
els supers lliberals
torssant ab gran baixesa la espinada
devant lo seu feudal;
y ell, lo senyor, despreciatíu se 'ls mira
superb y tot lival
pensant á qui de tots tirarà l' acta
que esperan rosegat.

Els quebrats, els fumuts, els perdularis
al Cèssar van voltant,
y el poble encara dorm; es á l' Olimpo
somniaut, sempre, somniaut.

Verginaud.

SETMANALS

Tenim el rey de viatge. Porta visitades las corts de Berlín y Viena i s'espera que d'aquesta volta 'n surti despejada la incògnita de son casament. Voldrían que s'enmullerés ab qui portés sava nova á nostra dinastia, ab qui acabés ab la iniciada reforma en las costums de nostres palaus, ab qui fos catòlica ferma, ab qui tingués el sentiment de la dignitat real. Aixó ha de ser si 's vol salvar la monarquia.

El diumenge s'efectuaren eleccions municipals. A barcelona resultaren elegits dotze catalanistas y setze republicans unitaris. En totalitat hi hagué més vots catalanistas que republicans. La disgregació de aquestos es un fet evident doncs en molts districtes lluytavan republicans dessidents que obtenian votacions considerables. En el districte seté votaren uns 3.200 republicans unitaris, quan en altrás eleccions ells mateixos arribaren á tenir més de 5.000 vots.

La millor mostra del periodisme d'aquesta setmana ha estat l'article de 'n Bardina á la Veu encapsat «Per que jo voto», la vigilia de las eleccions.

L.

NOTICIAS LOCALS

—En el escrutini de dijous passat en la Casa de la Vila foren proclamats pera administrar nostres interessos els següents senyors: don Adjutori Varias Pujol, don Antoni Gana Esteve, don Pere Poch Carbó, don Jaume Llopart Jorba,

don Joseph Montserrat Torras y don Salvador Mata Figueras.

—Diumenge tingué lloch el fi del Sant Novenari ab Comunió General á la missa de dos quarts de nou y prédica á las set del vespre, coronant la piadosa funció la benedicció papal al poble.

—Les fresques de dies passats no se han accentual mercés a les assahonadores plujes que sovint disfrutém. Per aixó l'estació no queda endarrera y molts son eis matins que la gelada adorna les vinyes y hortalisses.

Lo nom de Deu en varis idiomas

El nom de Deu s'espresa ab tres lletres en el idioma catalá, *Deu*; en els demés idiomes coneguts se ni posen quatre.

En llatí s'anomena *Deus*; en germánig, *Goth*; en grec, *Teos*; en siriac, *Ella*; en árabe, *Alha*; en egipci, *Johu*; en etiope, *Ange*; en abisini, *Agsi*; en persa, *Syry*; en il·liric, *Boaq*; en castellá, *Dios*; en francès, *Dieu*; en húngaro *Gogi*; en moscovita, *Tios*; en cirénich, *Fepa*; en bohemi, *Buoh*; en hornués, *Alar*; en angélic, *Goot*; en sufranie, *Buga*; en escocés, *Goet*; en maldivic, *Obra*; en hiberno, *Dich*; en melindie, *Abag*; en sarral, *Agdi*, en marsing, *Buat*; en mogol, *Orsi*; en sumall, *Pole*; en asiri, *Abad*; en japonés, *Zaca*; en confio, *Teos*; en filipi, *Mora*; en peruá, *Timi*; en xilé, *Hona*; en indio, *Tura*. en paraguay, *Duir*; en tártar, *Anot*; en dequit, *Hoba*; en californi, *Sato*; en mexicá, *Cosa*; en congo, *Adop*, en canadá, *Biri*; en angolá, *Anno*; en islandie, *Gudi*; en maurità, *Allá*; y axis els demés llenguatjes.

IMP. RAMON GERMANS Y NEBOT.—VENDRELL